

Posudek diplomové práce:

Zuzana KÁROVÁ, *Českobudějovická notářská komora a její notáři v letech 1851 – 1951.*

Filosofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, České Budějovice 2009, 196 stran.

Od doby, kdy Zuzana Kárová dopsala a obhájila svoji bakalářskou práci, věnovanou českobudějovickému notářství (a vydala z ní navíc i odbornou studii), se situace ohledně zájmu o tuto problematiku zásadně nezměnila – dá se říci, že právě Z. Kárová je v současné době zatím jediná, která se notářstvím a jeho dějinami u nás zabývá. I proto je třeba ocenit, že svůj pohled prohloubila a rozšířila a zaměřila se tentokrát již v diplomové práci na dějiny celé českobudějovické notářské komory.

Celá rozsáhlá práce se skládá v podstatě – kromě Úvodu a Závěru - pouze ze dvou kapitol, druhá z nich je však dále bohatě členěna. Úvodní kapitola obsahuje vedle samotného vymezení tématu a objasnění struktury práce (s. 6 – 7) zejména zevrubné hodnocení použitých pramenů a literatury (s. 8 – 13), které prozrazuje autorčinu výbornou orientaci v dané problematice. Následující kapitola stručně shrnuje vývoj notářství ve starší době (s. 14 – 19) a dále se zaměřuje především na objasnění vývoje a organizace notářství ve světle notářských řádů z let 1850 – 1951 (s. 19 – 34). I když je text zpracován kvalitně a autorku jistě není třeba podezírat z neznalosti zdrojů (tj. jednotlivých zákonů, které jsou uvedeny i v seznamu pramenů a literatury), zvláště v práci tohoto typu překvapí, že text není doplněn takřka žádnými odkazy.

V pořadí třetí kapitola již pojednává přímo o notářské komoře v Českých Budějovicích a obsahuje celkem deset dalších podkapitol. V prvních pěti z nich, zabývajících se organizací notářských komor v Čechách (s. 35 – 37), vznikem jednotlivých notářství v rámci českobudějovické notářské komory i vznikem jí samotné (s. 37 – 39), velikostí notářských okresů (s. 40 – 41) a volbami do notářské komory (s. 41 – 43) autorka bohužel rovněž velice šetří odkazy, další dvě, věnované notářskému archivu (s. 43 – 45) a vztahu notářské komory a notářů (s. 45 – 47), jsou na tom v tomto směru poněkud lépe. Bezkonkurenčně nejrozsáhlejší je ovšem v pořadí sedmá podkapitola, přinášející detailně zpracované dějiny celkem patnácti jednotlivých notářství, spadajících do obvodu českobudějovické notářské komory, a současně i biogramy jednotlivých notářů (s. 47 – 127). Postupně jsou tak uvedena notářství a notáři v Českých Budějovicích, Českém Krumlově, Hluboké nad Vltavou, Horní Plané, Chvalšínách, Jindřichově Hradci, Kaplici, Lišově, Lomnici nad Lužnicí, Nové Bystřici, Nových Hradech, Trhových Svinech, Třeboni, Týně nad Vltavou a Vyšším Brodem, přičemž ke zpracování biogramů byly využity nejrůznější zdroje (matriky, knihy evidence osob, úřední věstníky a nařízení, policejní přihlášky, různé časopisecké studie, drobné a příležitostné tisky, periodika i novodobá literatura) a uváděné informace jsou díky nim doloženy dostatečně. Výsledné, mnohdy velice detailní informace jsou samozřejmě cenné nejen pro dějiny notářství, ale i pro příslušné regiony a mohou odkrývat nejrůznější souvislosti. Velice zajímavé, byť naopak rozsahem nevelké, jsou především další dvě podkapitoly diplomové práce. V první z nich, nazvané „Býti archivářem“ (s. 128 – 132), se autorka na základě provedeného zkoumání a sestavených biogramů, ale i s využitím některých dobových článků, zabývá postavením notářů ve společnosti, jejich sebereflexí i reflexí ze strany jiných. Druhá (s. 133 – 135) pak sleduje problém migrací notářů, k nimž docházelo z různých důvodů a na různá místa. Konečně poslední podkapitola (s. 136 – 138) je věnována konci notářské komory i jednotlivých notářství. Stručný Závěr (s. 139 – 140) pak představuje již jen základní shrnutí předchozích kapitol a zjištěných skutečností.

V práci nechybí seznam zkratek a dosti obsáhlý seznam především pramenů, ale i literatury, které k danému tématu zatím existuje poskrovnu, opomenuty nebyly ani internetové zdroje a znění příslušných zákonů. Naopak dosti nepochopitelně chybí citace autorčiny

bakalářské práce i mezitím vydané studie, stejně jako jí samotnou vyhotoveného archivního inventáře fondu českobudějovického notářství, či inventářů dalších. Vhodným doplňkem textu je jmenný rejstřík (s. 147 – 149) a kromě něho práce obsahuje celkem 46 dílem tabelárních, dílem obrazových příloh, které přibližuje detailní seznam (s. 150 – 152). I když ilustrativní funkce zvolených reprodukcí není zanedbatelná, cenné a zcela nové jsou sestavené tabelární přehledy, především notářů činných v jednotlivých notářstvích českobudějovické notářské komory (a to i s poznámkou o případné funkci, zastávané v rámci komory, č. 5 - 19), přehledy výsledků voleb do notářské komory (č. 20) a tabulky migrací (č. 21 – 26), doplněné mapovými přílohami (č. 27 – 29). I zde by ovšem bylo žádoucí upřesnit odkazy na využitě zdroje.

Z formálního hlediska má práce velice dobrou úroveň jak stylistickou, tak gramatickou, obsahuje minimum chyb v interpunkci či překlepech, také faktických omylů se v ní nenachází – i vzhledem k rozsahu – neúnosné množství. Za jedinou výraznější slabinu je tak možno označit již zmíněný nedostatek odkazů v některých částech práce, který byl ale nejspíše způsoben chvatem při dokončování, kdy příslušné kapitoly vznikaly, tím spíše, že jiné zdroje, než pramenný materiál, který je autorce dobře znám, v podstatě nepřipadají v úvahu. Jinak ale autorka prokázala velice dobrou znalost daného tématu i schopnost práce s dosti rozsáhlým a jinak nezpracovaným archivním materiálem. Diplomová práce Zuzany Kárové tak dle mého soudu jednoznačně splňuje nároky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji kvalifikovat ještě **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 20. června 2009

Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.